

Іванина Мар'яна

Студентка,

Кнап Діана

студентка

Рівненський фаховий коледж НУБіП України

ДОЦІЛЬНІСТЬ ФОРМУЛЮВАННЯ ФУНКЦІЙ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

Традиційне трактування основною функцією бухгалтерського обліку – інформаційної, зумовлює її виконання і стратегічним управлінським обліком (шляхом надання зацікавленим користувачам поточної і прогнозованої інформації про внутрішнє та зовнішнє середовища підприємства для прийняття рішень щодо реалізації стратегії бізнесу.

Аналіз наукових праць з обліку доводить, що однозначності підходів у визначенні функцій стратегічного управлінського обліку не існує. Більшість вчених виділяє цілий спектр функцій стратегічного управлінського обліку на основі його розгляду як засобу інформаційної підтримки процесу прийняття стратегічних управлінських рішень.

Зокрема, Суліменко Л. А. та Вітер С. А. доводять доцільність виділення аж шести функцій стратегічного управлінського обліку: 1) аналітична; 2) планування; 3) організаційна; 4) мотиваційна; 5) контрольна; 6) прогнозна [4, с. 216].

Єршова Н.Ю. характеризує функціональну спрямованість стратегічного управлінського обліку у філософській, формальній і змістовній площинах. Згідно філософського сприйняття стратегічний управлінський облік базується на необхідності формування інформації, синхронізації поєднання інтересів зацікавлених осіб у прийнятті управлінських рішень з метою забезпечення довгострокового функціонування та розвитку підприємства. Формальна складова, представлена сервісно-інформаційною підтримкою стратегічного управління. Змістова складова може бути представлена в трьохвекторній площині з урахуванням інтегрованого, інноваційно-зорієнтованого та системного підходів [2, с. 66].

Мошковська О. А. вказує, що при вирішенні завдань стратегічного управлінського обліку виконуються як загальні, так і специфічні функції: організаційно-управлінські; прогнозно-планові; обліково-аналітичні; контрольно-регулюючі [3, с. 95].

Бруханський Р. Ф. зважаючи на дуальність позиціонування функціональності стратегічного управлінського обліку, пропонує ідентифікувати дві специфічні його функції: 1) інформаційне забезпечення та супровід процесу моніторингу зовнішнього середовища, розробки, реалізації та коригування стратегій підприємства з метою підвищення ефективності бізнесу і забезпечення зворотного зв'язку в системі стратегічного менеджменту; 2) інформаційна підтримка процесу вартісно-орієнтованого управління підприємством шляхом використання спеціалізованого методологічного інструментарію (технік, моделей і методів), що дозволяє зберегти наявні стійкі переваги за витратами, а також надання зовнішнім користувачам інформації про фактори генерування та руйнування вартості, фактори витрат і фактори модифікації вартісних ланцюжків [1, с. 15].

Таким чином, доцільність формулювання функцій стратегічного управлінського зокрема є дискусійною, оскільки не передбачає єдиного бачення науковців щодо їх переліку.

Однак, не дивлячись на це, основою функціонального підходу до стратегічного управлінського обліку повинно бути розуміння його сутності з позицій зовнішньої сфери, тобто зовнішніх аспектів облікової системи і пов'язаних з нею особливостей інших систем.

Список використаних джерел

1. Бруханський Р. Ф. Ідентифікація специфічних функцій стратегічного управлінського обліку. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2020. Випуск 1. С. 7-18. DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2020.01.007>.
2. Єршова Н. Методологічні підходи до дослідження стратегічного управлінського обліку: теоретичний аналіз. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. Міжнародний науковий журнал. Випуск 4. 2016. С. 61-72.
3. Мошковська О. А. Методичні засади впровадження стратегічного управлінського обліку в діяльність молокопереробних підприємств. Економічний дискурс. 2019. Випуск 2. С. 93-103.
4. Суліменко Л. А., Вітер С. А. Стратегічний облік як складова системи управління підприємством. Наукові читання-2017. Житомир: ЖНАЕУ, 2017. Т. 3. С. 213-217.
5. Царук В. Ю. Сутність корпоративного управління: облікові аспекти. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2018. Випуск 3-4. С. 92-100
6. Царук В. Ю. Історичні засади розвитку бухгалтерського обліку як елемента системи корпоративного управління. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2019. Випуск 1-2. С. 15-25.